

Skaistkalnes karsta kritenes

Publicēts: 28.11.2020.

ATRAŠANĀS VIETA

Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums [Skaistkalnes karsta kritenes](#)

Vecumnieku novads. Skaistkalnes pagasts

GPS KOORDINĀTAS

X: 542994, Y: 6249759 / Lat: 56.3904894, Lon: 24.6964066

APRAKSTS

Karsts – process kam nav tiešas saistības ar augstu temperatūru. Nosaukumu tas ieguvis no reģiona kurā tas pirmo reizi zinātniski izpētīts. Tas ir ģeoloģisks process kura rezultātā pazemē pateicoties ūdens iedarbībai tiek izskaloti ieži. Izskalo iežu vietā veidojas tukšumi piltuvju, kanālu, dobumu un plaisu veidā. Process parasti turpinās tik ilgi kamēr tukšumiem izplešoties virsējie iežu slāņi zaudē atbalstu un iebrūk, tādējādi veidojot t.s. karsta kritenes. Pats karsta process ir visā pasaulē visnotaļ izplatīta parādība, bet tā virszeme izpausme – karsta kritenes, ir samērā reti novērojama.

Dabas liegums aizņem tikai salīdzinoši nelielu daļu no šajā teritorijā sastopamajām karsta procesa virszemes izpausmēm. Kopumā karsta process noris vairāk kā 225 kvadrātkilometru plašā teritorijā Bauskas, Aizkraukles novados un Biržu(Lietuvā) rajonā.

Šajā teritorijā atrodamas gan sausas kriteņu piltuves, gan ar ūdeni pildītas.

Pēc kriteņu apskates varēsiet atvilkt elpu teritorijā izveidotajā atpūtas vietā.

Samērā plaša teritorija (dabas liegums aizņem salīdzinoši nelielu tās daļu) Bauskas, Aizkraukles un Biržu rajonā (Lietuva), kur novērojamas karsta parādības, ūdenim šķīdinot ģipša iežus izveidojas tukšumi, kas iebrūkot veido karsta kritenes. Austrumos no Skaistkalnes izveidota atpūtas vieta, kuras apkārtnē meklējamas sausas un ar ūdeni pildītas dažāda lieluma kritenes, no kurām dažas sasniedz ļoti iespaidīgus izmērus.

Foto:K.Lapiņš

NOKĻŪŠANA

Skaistkalnē pa Kurmenes ielu 2,3 km, pagriezies pa labi, 1,1 km pa meža ceļu, kreisajā pusē Latvijas Valsts Mežu informatīvā zīme.

CITA NODERĪGA INFO

[Bauskas tūrisma informācijas centrs](#)

<https://www.daba.gov.lv/lv/skaistkalnes-karsta-kritenes-0>